

Разред: II	Назив предмета: МАТЕМАТИКА	Датум:
Назив теме:	БЛОК БРОЈЕВА ДО 100	
Назив јединице:	11. ПИСАЊЕ И РАЧУНАЊЕ ЗБИРА И РАЗЛИКЕ	
Наставна средства:	Слике, графофолија или презентација, радни лист	

МОГУЋИ ТОК ЧАСА

Час можемо започети разговором уз приказивање следећих примера:

Први пример

Први сабирак је 12, други 18. Збир је $\square + \square = \square$.

Први сабирак је 19, други 21. Збир је $\square + \square = \square$.

Први сабирак је 43, други 57. Збир је $\square + \square = \square$.

Први сабирак је 66, други 44. Збир је $\square + \square = \square$.

Други пример

Умањеник је 96, умањилац 36. Разлика је $\square - \square = \square$.

Умањеник је 66, умањилац 33. Разлика је $\square - \square = \square$.

Умањеник је 80, умањилац 54. Разлика је $\square - \square = \square$.

Умањеник је 49, умањилац 21. Разлика је $\square - \square = \square$.

Трећи пример

Први сабирак је m , други 8. Збир је $\square + \square$.
Израчунај збир када је:

а) $m = 16$,

$$\begin{array}{c} 16 \\ \downarrow \\ \square \\ \downarrow \\ m \end{array} + 8 = \square$$

б) $m = 24$,

$$\begin{array}{c} 24 \\ \downarrow \\ \square \\ \downarrow \\ m \end{array} + 8 = \square$$

в) $m = 32$,

$$\begin{array}{c} 32 \\ \downarrow \\ \square \\ \downarrow \\ m \end{array} + 8 = \square$$

КОМЕНТАР

У овој лекцији слова (l , m , n) се користе да се њима означе сабирак, умањеник или умањилац. Раније смо користили слово x као устаљену ознаку за непознати број. Али овде ова слова не означавају само један број, него било који (од оних за које деца знају). Математички се изражавајући, сад су ова слова у улози променљиве.

Кад се за дате прве сабирке: 12, 19, 43, 66 и дате друге сабирке: 18, 23, 57, 44 пишу зборови: $12 + 18$, $19 + 21$, $43 + 57$, $66 + 44$ (као у *првом примеру*), онда то писање у серији, подстиче ученика да кад је први сабирак m а други 8, збир пише као $m + 8$ (као у *трћем примеру*).

Најбољи начин да се ученику сугерише да овде слово не представља један (непознати) број, него да варира од броја до броја јесу захтеви да се одреди колика је вредност збира за дату вредност сабирка m . Смена слова m (као променљиве) неким датим вредностима, рецимо, 16, 24, 32, као у *трећем примеру*, графички је сугерисана као „испадање“ слова m са свога места а „упадање“ на то место дате вредности.

Све је то слично и кад је слово на месту умањеника или умањιοца (*четврти и пети пример*).

После овакве разраде деца ће лако и са смислом испуњавати табеле попут ових у *шестом примеру*.

Четврти пример

Умањеник је n , умањилац 9. Разлика је $\square - \square$.
Израчунај разлику када је:

а) $n = 63$, $\begin{array}{c} 63 \\ \downarrow \\ \square \\ \downarrow \\ n \end{array} - 9 = \square$

б) $n = 54$, $\begin{array}{c} 54 \\ \downarrow \\ \square \\ \downarrow \\ n \end{array} - 9 = \square$

в) $n = 45$, $\begin{array}{c} 45 \\ \downarrow \\ \square \\ \downarrow \\ n \end{array} - 9 = \square$

Пети пример

Умањеник је 64, умањилац ℓ . Разлика је $\square - \square$.
Израчунај разлику када је:

а) $\ell = 32$, $64 - \begin{array}{c} 32 \\ \downarrow \\ \square \\ \downarrow \\ \ell \end{array} = \square$

б) $\ell = 40$, $64 - \begin{array}{c} 40 \\ \downarrow \\ \square \\ \downarrow \\ \ell \end{array} = \square$

в) $\ell = 48$, $64 - \begin{array}{c} 48 \\ \downarrow \\ \square \\ \downarrow \\ \ell \end{array} = \square$

Шести пример

Попуни табеле

ℓ	9	19	29	39
$\ell + 21$				

m	29	39	49	59
$m - 19$				

n	7	17	27	37
$67 - n$				